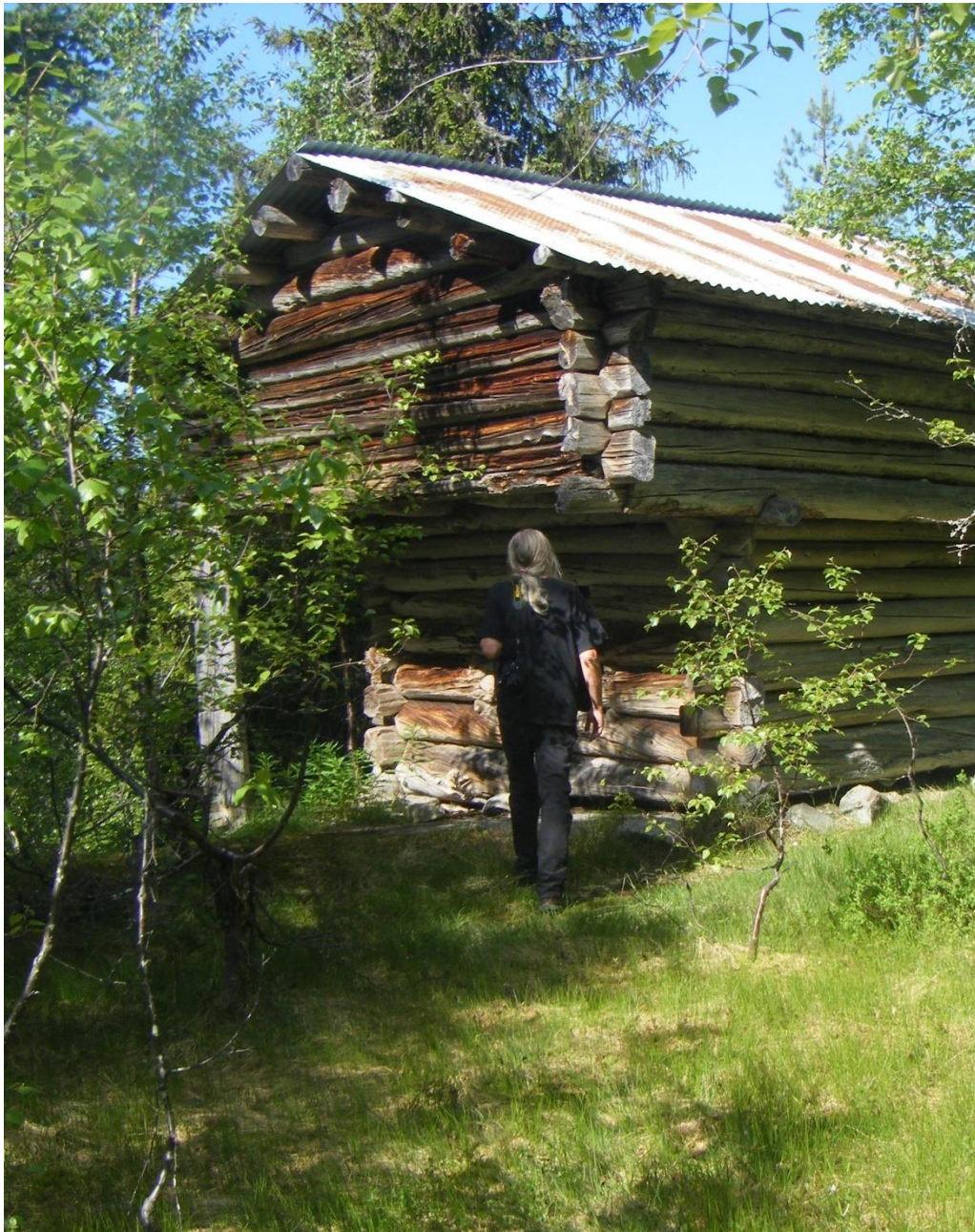

Årsmelding 2020

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

Forord

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble opprettet 5. desember 2008, og forvaltningsmyndigheten er lagt til de berørte kommunene ved et statlig oppnevnt lokalt styre. Trillemarka-Rollagsfjell er ca. 156 km² og ligger i kommunene Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal.

Årsmeldingen for 2020 oppsummerer forvaltningens arbeid gjennom året.

Rollag, februar 2021

Tore Kravik
Leder forvaltningsstyret

Hege Jaren
Verneområdeforvalter

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
Postadresse: Postboks 325, 1502 Moss
Telefon: 32266816
E-post: hege.jaren@statsforvalteren.no
Hjemmeside: www.trillemarkarollagsfjell.no

Innhold

1	ADMINISTRASJON OG ORGANISERING	s. 4
2	STATUS OG AKTIVITETER I 2020	s. 5
2.1	Generelt	s. 5
2.2	Administrasjon og møteaktivitet	s. 5
2.3	Besøksforvaltning	s. 5
2.4	Frivillig skogvern	s. 6
2.5	Informasjon og formidling	s. 6
2.6	Statens naturoppsyn (SNO) og politiet	s. 7
2.7	Tilrettelegging i verneområdet	s. 7
2.8	Tilrettelegging i randområdet	s. 7
2.9	Saker til behandling	s. 8
Vedlegg 1	Økonomisk tildeling ESS	s. 10
Vedlegg 2	Behandlede saker, Miljøvedtaksregisteret	s. 11

Administrasjon og organisering

**Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble vernet 5. Desember 2008.
Forvaltningsmyndigheten er delegert til et statlig oppnevnt lokalt
forvaltningsstyre.**

Medlemmer til styret foreslås av de berørte kommunene, men oppnevnes formelt av Miljødirektoratet. Funksjonstiden for medlemmene følger kommunestyreperioden. Forvaltningsstyret står selv for konstituering. Verneområdeforvalter er ansatt hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, men har kontorlokalisering i Rollag. Forvalter er underlagt styret i alle saker som angår forvaltning av verneområdet.

Det er etablert god og regelmessig kontakt mellom forvaltningsmyndigheten og Statens naturoppsyn (SNO) lokalt.

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2020:

<u>Hovedmedlem</u>	<u>Vara</u>	<u>Kommune</u>
Tore Kravik (leder)	Kristian Hvaale	Nore og Uvdal
Anne Kristine Norman (nestleder)	Bård Sverre Fossen	Sigdal
Kjell-Tore Finnerud	Runolv Stegane	Sigdal
Frøydis Hansen Aasen	Marit Solberg	Rollag
Hellik Lislien	Olav Traaen	Rollag

Status og aktiviteter 2020

2.1 Generelt

Verneforskriften er førende for forvaltningen av verneområdet, og forvaltningsplanen utdypet og konkretiserer bestemmelsene i verneforskriften.

Lokal forvaltning og lokalt engasjement legger til rette for god kontakt med lokalmiljø og brukerinteresser, noe som bidrar til involvering av lokalt initiativ og medvirkning der dette er mulig. En betydelig del av henvendelsene til forvaltningen løses gjennom informasjon og dialog med brukerinteressene, og er derfor ikke alltid synliggjort gjennom formell saksbehandling.

Verdien av et forvaltningsstyre med lokal tilhørighet kommer til syne i form av ekte engasjement og lav terskel for kontakt mellom sekretariat, styre og brukerinteresser. Dette utnyttes ved at styret involveres i det løpende arbeidet med forvaltning gjennom informasjon og diskusjoner rundt prinsippaker og forventede problemstillinger. Dette bidrar til at styret får et bedre grunnlag for å gjøre vedtak i tråd med rammene som er gitt gjennom verneforskrift og forvaltningsplan, og at styret over tid opparbeider seg kompetanse som gjør forvaltningen mer forutsigbar over tid.

2.2 Administrasjon og møteaktivitet

Forvalter er ansatt hos Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren fungerer som faglig og administrativt tilknytningspunkt.

Det administrative arbeidet i 2020 har vært knyttet til løpende drift, henvendelser fra grunneiere og andre som har interesser i verneområdet, saksbehandling og møteaktivitet.

Utbruddet av covid-19 har i 2020 medført store endringer i møteaktivitet og faglige arenaer også for oss som jobber med verneområdeforvaltning. Vi har vært nødt til å ta i bruk digitale møteplasser, noe som har fungert over all forventning.

Forvaltningsstyret har i 2020 hatt 5 styremøter. Møteprotokoller, rapporter og annen relevant informasjon legges ut på forvaltningens hjemmeside, og saker som er behandlet etter verneforskriften legges fortløpende inn på www.miljovedtak.no

2.3 Besøksforvaltning

Forvaltningsstyret har vedtatt oppstart av arbeidet med besøksstrategi og har laget prosjektplan for arbeidet som grunnlag for videre arbeid.

En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for et verneområde, og skal vise hvilke tiltak som er nødvendig for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping.

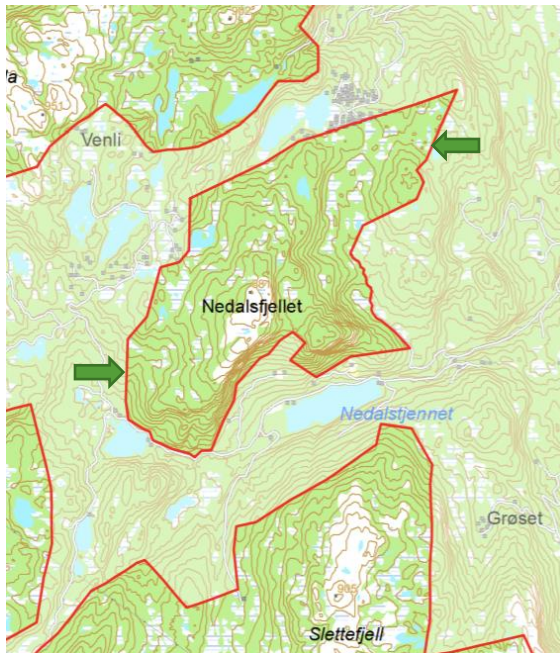
Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat består av private grunneiendommer, noe som gjør at grunneierinteressene bør tillegges vekt i framtidig besøksforvaltning. En besøksstrategi vil kunne bidra til gode tilretteleggings- og informasjonstiltak som balanserer verneverdier og brukerinteresser og som knytter sammen allerede utførte tiltak med en flerårig tiltaksplan.

Arbeidet har ligget noe på vent på grunn av behov for fokus på løpende saker, men vi satser på å komme videre med dette i 2021.

2.4 Frivillig skogvern

23. juni 2020 opprettet Regjeringen 10 nye og utvidet 5 eksisterende naturreservater i Oslo og Viken. Områdene er vernet gjennom ordningen med frivillig vern av skog, og er et ledd i Regjeringens satsing på økt skogvern for å bevare norsk naturmangfold.

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat er i denne prosessen utvidet med 1143 daa i området ved Nedalsfjell i Sigdal kommune, nytt totalareal er nå ca. 156 km². Området er beskrevet som et stort og urørt område med eldre naturskog.

Utvidelsen inngår i regjeringens vedtak om vern av totalt 46 skogområder nasjonalt. Alt vern av skog i Norge foregår i dag enten gjennom vern på statlig grunn eller gjennom ordningen med frivillig vern av skog.

Naturskog Nedalsfjell, Foto: Tom Hellik Hofton

2.5 Informasjon og formidling

Hjemmesiden www.trillemarkarollagsfjell.no har jevnlig vært oppdatert med informasjon om natur- og kulturhistorie og forvaltningsrelatert informasjon. Det jobbes med implementering av nytt oppsett for en besøksrettet nettside i tråd med designmanualen for Norges Nasjonalparker.

Miljødirektoratet har lenge vært klare på at vi skal følge merkevaren de har utarbeidet for verneområdene, og at nettsiden vi har hatt siden 2010 begynner å bli utdatert. Det nye oppsettet medfører at vi må splitte informasjonen vi har hatt tilgjengelig på Trillemarkasiden i en rent besøksrettet nettside med link til en felles side for alle Norges nasjonalpark- og verneområdestyrer som skal samle alt av forvaltningsrelatert informasjon, regelverk og møtereferater.

Miljødirektoratet har opprettet en ny «samleside» for alle nasjonalparker og andre verneområder under www.norgesnasjonalparker.no som under en visuell identitet vil legge til rette for bedre vern og mer besøk. Trillemarka ble invitert med på laget, og er så langt eneste naturreservat som er med i denne oversikten.

Vi har fortsatt et lite opplag av brosjyren med oversiktskart i målestokk 1:75000 som ble trykket i 2009 og kulturminnerapporten fra 2012. Disse kan også lastes ned fra hjemmesiden.

Turkartet "Trillemarka-Rollagsfjell" dekker verneområdet med adkomstveier, men er ikke oppdatert med utvidelsene som har kommet til etter 2015. Tekstsiden av kartet gir god oversikt over hva som finnes av overnatting og opplevelser både i og utenfor verneområdet. Kartet, som inngår i den nasjonale turkartserien, er lagt ut for salg på servicetorgene i de tre Trillemarka-kommunene, og distribueres ellers gjennom forretninger og nettbutikker som selger kartserien.

2.6 SNO og politiet

Statens naturoppsyn (SNO) ivaretar kontrollfunksjonen knyttet til gjeldende regelverk i verneområdet sammen med politiet. Samarbeidet mellom forvaltningsmyndighet og SNO lokalt fungerer godt med statusmøter ved behov og lav terskel for kontakt.

Politistillingen som ble opprettet for verneområdet har ikke vært besatt de siste årene, men er gjenopprettet i form av en kontakt hos Sør-Øst Politidistrikt, lokalisert på Hønefoss. Stillingen omfatter politiansvaret for Trillemarka både når det gjelder etterforskning, oppfølging av henvendelser fra Forvaltningsstyret, andre henvendelser, samt oppsynsvirksomhet. Stillingen skal være et kontaktpunkt for alle som har behov for kontakt med politiet i saker vedr Trillemarka, også i saker som ikke dreier seg om etterforskning av kriminelle forhold.

Hovedtyngden av SNO sitt arbeid består i oppsyn knyttet til verneverdiene. Dette innebærer kontroll av aktiviteter og motorferdsel, oppfølging av dispensasjoner gitt av forvaltningsmyndigheten og informasjon til brukere av området.

SNO utfører løpende overvåkning og registrering av rovfugllokaliteter, hekkeplasser for sårbare fugler og spillplasser for skogsfugl.

SNO sitt arbeid i 2020 har vært knyttet til tilsyn og kontroller i verneområdet. Mye av dette har vært knyttet til forrige års avdekking av ureglementerte tiltak. Det er ikke registrert flere tiltak det ikke er søkt om i 2020, og det er ikke avdekket andre forhold som krever oppfølging. Det er videre brukt tid på tilsyn og kontroller med motorferdsel. Det er ikke anmeldt forhold knyttet til motorferdsel, men det er registrert kjøring i deler av området, og dette vil bli fulgt opp framover. For nærmere opplysninger om SNO sitt arbeid i verneområdet, henvises det til årsrapport fra SNO.

Det ble ikke søkt om midler til tiltak gjennom bestillingsdialogen for 2020 (vedlegg 1). Søknad om å beholde ferdsestiller ved Madonnastien ble meldt inn og innvilget.

2.7 Tilrettelegging i verneområdet

Stier og løypetraséer som var i bruk på vernetidspunktet er registrert og kartfestet gjennom forvaltningsplanarbeidet. Disse skal jfr. verneforskriften kunne merkes, ryddes og vedlikeholdes i samsvar med forvaltningsplanen. Dette gjelder også nødvendig motorferdsel ved stikking og oppkjøring av kartfestede skiløyper.

Ut over enkel merking og skilting av eksisterende stier og løyper etter lokalt initiativ og gjennom bestillingsdialogen med SNO, har forvaltningsstyret valgt å være forsiktig med kanalisering. Dette for lettere å kunne ta tak i problemer knyttet til ferdsel når behovet melder seg, og for å fordele trykket på de mange veiene som fører inn til området uten å gjøre «politikk» ut av det. Av samme grunn har styret valgt å ikke definere innfartsveier.

Løypekjøringen i verneområdet ivaretas av privatpersoner og løypelag i samarbeid med kommunene. Løypene kjøres med snøscooter med slodd eller sporsetter etter kartfestede traséer.

2.8 Tilrettelegging i randområdet

Madonnaen på Bjørneskortenatten i Eggedal vestfjell er et mye brukt turmål både for innenbygdsboende, hyttefolk og tilreisende. Skulpturen, som ble satt opp i 2009, står 100 m fra vernegrensa og byr på panoramautsikt over store deler av verneområdet og tilgrensende områder.

Ferdselen viste seg raskt å bli større enn det var mulig å forutse, noe som førte til stor slitasje og erosjon på det opprinnelige stisystemet.

Eggedal Turlag og Sigdal kommune har arbeidet med tilrettelegging og utbedring av stier og parkering for å kanalisere ferdselen og legge til rette for besøkende. Steinsettingen er utført av

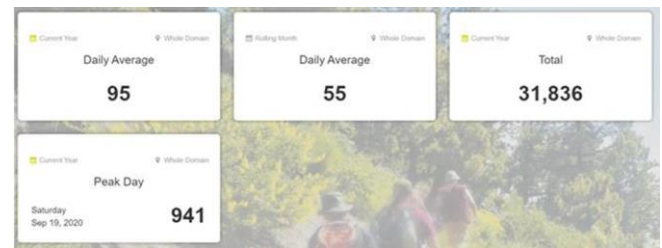
sherpaer og er en opplevelse i seg selv. Forvaltningsstyret har samarbeidet med prosjektet og støttet tiltaket med fondsmidler over flere år.

Stien hevdet seg i toppen og fikk fylkesprisen og publikumsprisen i Gjensidigestiftelsens kåring av Norges beste turrute høsten 2018. Som fylkesvinner gikk stien videre i konkurransen om Norges beste turrute våren 2019. Madonnastien holdt ikke til topplisering i innspurten her, men vi må likevel se oss svært fornøyd med det fokuset det ble på denne spesielle turopplevelsen langt utover Sigdal og Numedal sitt nedslagsfelt.

«Coronasommeren 2020» var spesiell for hele landet. Restriksjoner for utenlandsreiser medførte Norgesferie for «alle». Naturpopplevelser var i fokus, og det merket vi også i Trillemarka-Rollagsfjell. Og ikke minst langs Madonnastien som viste like oppunder 32 000 passeringer på ferdselstelleren.

Figurene viser totalt antall passeringer og ukentlig trafikk i 2020:

Madonnaen er et godt eksempel på hvordan ferdsel kan kanaliseres utenfor verneområdet samtidig som opplevelsen av området ivaretas.

2.9 Saker til behandling

Søknader om tillatelse til motorferdsel eller ulike typer tiltak i verneområdet blir behandlet etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften. Tiltak som ikke er hjemlet i verneforskriften blir vurdert etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen (§ 48) i naturmangfoldloven.

Flerårige dispensasjoner for motorisert ferdsel i verneområdet praktiseres når dette er naturlig, og mengden søknader vil derfor variere fra år til år.

Løypekjøring langs etablerte traséer som er kartfestet i godkjent forvaltningsplan er direkte hjemlet etter § 4 punkt 5 i verneforskriften.

Dispensasjoner for privat transport til husvære er gitt for et bestemt antall turer med krav om rapportering i etterkant. Innvilgede turer blir ikke alltid benyttet fullt ut. Rapporteringen viser at ca. 60-70 % av turene knyttet til gjeldende dispensasjoner benyttes.

I tillegg til motorferdsel, ble det i 2020 behandlet søknad om å koble strøm, vann og avløp til felles infrastruktur i nærliggende hyttefelt, rehabilitering og flytting av stall, tilbygg til hytte, oppføring av utedo/uthus og felling av trær langs vei. Det ble videre gitt pålegg om retting og vedtak om tvangsmulkt knyttet til en sak som har pågått siden 2019.

Alle søknader som er behandlet etter verneforskriften eller naturmangfoldloven (NML) blir fortløpende lagt inn i Miljøvedtaksregisteret www.miljovedtak.no (vedlegg 2)

Saker behandlet i 2020:

Hjemmel	Tekst	Innv	Delvis	Avsl	Annet
§ 5.1 og 5.2(forskrift)	Tilbygg til hytte	1			
§ 5.3 (forskrift)	Klopplegging over bekk	1			
§ 5.3 og 5.12.d	Ny løypetrase og transport	1			
§ 5.12 b,d (forskrift)	Motorferdsel (snøscooter)	7	3		
§ 48 (NML)	Bygging uthus/utedo	1			
§ 48 (NML)	Kobling strøm, vann, avløp	1			
§ 48 (NML)	Flytting av stall	1			
§ 48 (NML)	Felling av trær langs vei	2			
§ 69 (NML)	Pålegg om retting				1
§ 73 (NML)	Vedtak om tvangsmulkt				1

Vedlegg 1

Oversikt over søknad og økonomisk tildeling gjennom Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter (ESS) 2020.

Det ble ikke søkt om tiltaksmidler i 2020.

Søknad om å beholde ferdsestiller ved Madonnastien ble meldt inn og innvilget.

Søknad om midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

TILTAK						
Søkes det på vegne av statsforvalter eller verneområdeforvalter? ☒ Verneområdeforvalter ☐ Statsforvalter						
Oversikt over alle tiltak						
Pri.	Navn på tiltaket	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Ferdsestiller Madonnastien	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Forvaltningsm.	1

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

Oversikt Søknad Saksbehandling Rapport					
Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Ferdsestiller Madonnastien	Avvent		Forvaltningsmyndighet	Det vil gå ut beskjed fra SNO sentralt om fordelingen av ferdsestillere i landet.
Antall: 1					

Vedlegg 2

Oversikt over behandlede saker 2020 som ligger i [Miljøvedtaksregisteret](#)

Motorferdseil til hytte ved Båsumsetra, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	17.12.2020	Verneområder
Motorferdseil til Øvre Bufjell i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	14.12.2020	Verneområder
Motorferdseil til seter i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	11.12.2020	Verneområder
Motorferdseil til seter i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	11.12.2020	Verneområder
Motorferdseil til Vardefjellseter i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	10.12.2020	Verneområder
Løypekjøring og transport til Sigdal kommunes hytter i Trillemarka-Rollagsfjell NR	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	04.12.2020	Verneområder
Motorferdseil til skogshusvære og hytte i Langseterlia i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	04.11.2020	Verneområder
Felling av trær og vegetasjon langs Litjernvegen i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	23.09.2020	Verneområder
Klopplegging ved Gammalseterbekken i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	23.09.2020	Verneområder
Felling av trær langs veitrase ved Storvatn i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	23.09.2020	Verneområder
Flytting av stall, endret plassering - Trillemarka-Rollagsfjell NR ! Flere vedtak på samme sak	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	06.07.2020	Verneområder
Dispensasjon for strøm, vann og avløp og energibrønn, hytte ved Storvatn i Trillemarka-Rollagsfjell NR	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	06.07.2020	Verneområder
Tilbygg til hytte ved Ytrevatn i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	20.04.2020	Verneområder

<u>Motorferdseil til hytte i Trillemarka-Rollagsfjell NR. dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	06.03.2020	Verneområder
<u>Bygging av uthus/utedo i Trillemarka-Rollagsfjell NR. dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	20.02.2020	Verneområder
<u>Motorferdseil til seter i Trillemarka-Rollagsfjell NR. dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	05.02.2020	Verneområder
<u>Motorferdseil til Snårsetra i Trillemarka-Rollagsfjell NR. dispensasjon - delvis innvilget</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	28.01.2020	Verneområder
<u>Motorferdseil til husvære i Trillemarka-Rollagsfjell NR. dispensasjon - delvis innvilget</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	22.01.2020	Verneområder

Norges nasjonalparker

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

Mellom de to dalførene Sigdal og Numedal ligger Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Området består hovedsakelig av gammel skog som er lite påvirket av mennesker i nyere tid.

Her kan du oppleve naturskog med stor variasjon i vegetasjon og arter i et landskap som strekker seg fra dype bekkekløfter til myrlendt gammelskog og snaufjell med vidt utsyn. Sammen med setermiljøer og kulturminner som vitner om generasjoners bruk av utmarka utgjør dette et sammenhengende skogområde som er rikt både på naturverdier og kulturhistorie.

Kontaktinformasjon Norges nasjonalparker

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no
Nett: www.miljodirektoratet.no
Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010, Trondheim